

Akadēmiskās informācijas
centra

Augstākās izglītības kvalitātes
aģentūras

Studiju akreditācijas
komisijai

LATVIJAS JŪRAS AKADĒMIJAS

STUDIJU VIRZIENA MEHĀNIKA UN METĀLAPSTRĀDE, SILTUMENERĢĒTIKA,
SILTUMTEHNIKA UN MAŠĪNZINĪBAS

PROFESIONĀLĀ MAGISTRA STUDIJU PROGRAMMA JŪRAS TRANSPORTS

PIEDĀVĀTO IZMAIŅU IZVĒRTĒJUMS

1. Informācija par izmaiņu novērtēšanu

Tika vērtētas Latvijas Jūras akadēmijas (turpmāk – LJA) plānotās izmaiņas studiju virziena "Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģēтика, siltumtehnika un mašīnzinības" (akreditēts līdz 25.06.2019.) profesionālā magistra studiju programmā "Jūras transports" (kods 47525). Izmaiņas paredz uzsākt programmas īstenošanu arī angļu valodā, tādējādi programma tiks īstenota gan latviski, gan angļiski. Studiju ilgums pilna laika klātiese studijām ir 1,5 gadi, apjoms 60 KP (90 ECTS), nepilna laika neklātiese – 3 gadi, apjoms 60 KP (90 ECTS).

2. Informācija par avotiem, uz kuriem balstīts novērtējums

- LJA 28.02.2017. iesniegums Nr. 02.10/114 par izmaiņām studiju virzienos;
- Akadēmiskās informācijas centra Augstākās izglītības kvalitātes aģentūras Studiju akreditācijas komisijai Latvijas Jūras akadēmijas iesniegto dokumentu kopums angļu valodā studiju virzienā „Mehānika un metalapstrāde, siltumenerģēтика, siltumtehnika un mašīnzinības” (Studiju plāns, kursu apraksti u.c.);
- Augstākās izglītības studiju virziena „Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģēтика, siltumtehnika un mašīnzinības” pašnovērtējuma ziņojums par 2015./ 2016.mācību gadu (apstiprināts Senāta sēdē 16.01.2017.);
- LJA vizītes laikā iegūtā informācija;
- 2015.gada 14.jūlijā MK noteikumi Nr.407 „Augstskolu, koledžu un studiju virzienu akreditācijas noteikumi”;
- 2014.gada 26.augusta MK noteikumi Nr.512 „Noteikumi par otrā līmeņa profesionālās augstākās izglītības valsts standartu”;
- 2016.gadā Studiju akreditācijas komisijas apstiprinātā „Studiju virzienu novērtēšanas metodika”

3. Vizītes gaita un tikšanās ar augstskolas pārstāvjiem

Vizīte 09.06.2017. LJA telpās Rīgā, Flotes ielā 12 sākās, intervējot akadēmijas vadību. LJA rektora pienākumu izpildītājs A.Zvaigzne iepazīstināja ar plāniem uzsākt ārvalstu studentu uzņemšanu profesionālajā magistra studiju programmā „Jūras transports”, īstenojot to angļiski. Ir bijušas sarunas

un parakstīts sadarbības līgums starp LJA un Indijas pārstāvjiem par Indijas pilsoņu studijām Latvijā. Indijā ir plašs jūrniecību studētgrībētāju loks, bet Indijas jūrniecības izglītības kapacitāte tik plašas studiju iespējas nespēj nodrošināt. Perspektīvā programmā varētu tikt uzņemti arī citu valstu studenti, kam būtu iespēja studēt maģistra studiju programmā angļiski.

Tikšanās turpinājās ar nodaļu un programmu direktoriem (maģistratūras programmas direktoru V.Priednieku, Jūras transporta nodaļas direktoru A.Bankoviču, Kuģu inženieru nodaļas direktoru A.Križus un "Jūras transports – kuģa vadīšana" studiju programmas direktori Ž. Suhinīnu), kur detalizētāk tika izskatīti un izvērtēti studiju kursu apraksti angļu valodā, studiju nodrošinājums, materiāli tehniskās bāzes pieejamība, mācībspēku spēja īstenot kursus angļu valodā, kvalificētu mācībspēku pieejamība īstenot nozares specializētos mācību kursus. Maģistra studiju programmas direktors V.Priednieks pastāstīja par pieredzi programmas īstenošanā latviešu valodā un akadēmijas iespējām programmu pilnveidot turpmāk. Tika ieteikts uzlabot dažus studiju kursu aprakstus (precizēt dažas atsauces uz starptautiskajiem dokumentiem, saskaņot mērķus un sasniedzamos rezultātus ar kursu aprakstu latvisko versiju, precizēt izmantojamās literatūras sarakstus, pieskaņojot tos studentu darba valodai). Studiju programma un kursu apraksti visumā ir pielāgoti ārvalstu studentu apmācībai.

Tiekoties ar maģistra studiju kursu pasniedzējiem un darba devēju pārstāvjiem, tika gūta pārliecība, ka programmas īstenošana angļiski un ārvalstu studentu piesaiste ir vērtējama pozitīvi. Pasniedzēji izprot riskus un izaicinājumus, kas var rasties, īstenojot studiju kursus angļu valodā, un ir gatavi pilnveidoties. Tika saņemtas atbildes uz eksperta precizējošajiem jautājumiem par prakses nodrošināšanu, darba devēju gatavību iesaistīties programmas specializēto kursu īstenošanā.

Notika programmas materiāli tehniskā nodrošinājuma un pētniecības infrastruktūras apskate (bibliotēka, piekļuves iespējas elektroniskajām datu bāzēm, laboratorijas, trenāžieru klases u.c.).

LJA vizītes laikā tika saņemta visa nepieciešamā informācija, lai pilnvērtīgi izvērtētu profesionālā maģistra studiju programmas izmaiņas.

4. Secinājumi

Tā kā oficiālā starptautiskā jūrniecības valoda ir angļu valoda, plānotās izmaiņas studiju programmas „Jūras transports” īstenošanā ir adekvātas un vērtējamas pozitīvi. Nemot vērā jūrniecības specifiku, Latvijas mērogā nav iespējams ievērojami palielināt studējošo skaitu jūrniecības profesionālajā maģistra programmā. Kopumā ietekme ir arī Latvijas demogrāfiskajai situācijai. Studentu daudzums nosaka programmas finansēšanas iespējas, tātad arī attīstības iespējas. Studiju programmas īstenošana angļu valodā dos LJA iespēju piesaistīt ārvalstu reflektantus, kuri, iestājoties studiju programmā, maksās par studijām paši un sekmēs izglītības iestādes iespēju attīstīties arī turpmāk. Globālajā jūrniecības darba tirgū ir augošs pieprasījums pēc labi izglītotiem jūrniecības nozares speciālistiem. LJA veiktās izmaiņas akreditētajā studiju virzienā, ieviešot profesionālā maģistra programmas īstenošanu angļu valodā, var dot pozitīvu impulsu programmas attīstībai, uzlabot LJA tēlu un sadarbības iespējas ar radnieciskām augstskolām ārzemēs, perspektīvā dot ievirzi veiksmīgai nozares zinātniskās pētniecības attīstībai.

Programma ir labi strukturēta un varētu būt interesanta gan pašmāju, gan ārvalstu studentiem.

Kā traučējošs faktors var izrādīties nepietiekošs finansējums, lai LJA varētu piesaistīt augstas klases nozares speciālistus specializēto kursu īstenošanai angļu valodā un pilnveidotu materiāli tehnisko nodrošinājumu, kas atbilstu nozares attīstības tendencēm.

5. Rekomendācijas

Izvērtēt izmaiņu ieviešanas procesu. Nemot vērā esošo situāciju, sagatavošanās periodam programmas īstenošanas uzsākšanai angļu valodā nevajadzētu būt īsākam par 6 mēnešiem, respektīvi, pirmo ārvalstu studentu grupu varētu uzņemt ne ātrāk kā 2018.gada janvārī. Svarīgi, lai mācību process tiktu bāzēts uz augsti standartiem jau sākotnēji, kas nodrošinātu ārvalstnieku ieinteresētību un pieprasījumu pēc studijām Latvijā un programmas īstenošanu padarītu ilgtspējīgu.

Studiju programmā vajadzētu norādīt iegūstamās kvalifikācijas EKI līmeni. Uzņemšanas prasības vajadzētu papildināt ar minimālo angļu valodas prasmju līmeni.

Vajadzētu uzlabot studiju kursu aprakstus, lai programmas mērķi, sasniedzamie rezultāti un anotācijas neatšķirtos no akreditētās latviskās versijas. Studiju kursu aprakstos vajadzētu lietot vienādu angļu valodas terminoloģiju. Kursu "Latvian Language" vajadzētu vienkāršot ar uzsvaru uz sarunvalodas apgūšanu.

Studiju nodrošinājumam (*teaching aids*) vajadzētu būt mūsdienīgam un pieskaņotam studentu darba valodai (angļu) – literatūra latviešu vai krievu valodā var izrādīties nelietojama. Vajadzētu izvairīties no novecojušas literatūras norādīšanas kursu aprakstos. Izmantojamajai literatūrai kursu aprakstos vajadzētu norādīt ISBN numuru un citus papildu identificējošos datus, lai vieglāk būtu atrast interesējošo literatūru.

Rūpīgi izvērtēt pasniedzēju kvalifikāciju, pieredzi un spēju īstenot kursus angļu valodā. Izmantojot LJA esošās iespējas (svešvalodu katedra), būtu vērtīgi organizēt angļu valodu atsvaidzinošus kursus mācībspēkiem. Vajadzētu apzināt iespējas piesaistīt vadošos nozares speciālistus.

Lai nodrošinātu papildu studiju programmu īstenošanu angļu valodā, LJA nepieciešams detalizēti izvērtēt tās rīcībā esošās materiāli tehniskās un pētnieciskās bāzes iespējas, apzināt iespējamās vājās vietas, nemot vērā paredzamo studējošo skaita pieaugumu, un savlaicīgi plānot nepieciešamos pasākumus kapacitātes paaugstināšanai.

6. Priekšlikums:

Apstiprināt LJA pieteiktās izmaiņas studiju virziena "Mehānika un metālapstrāde, siltumenerģētika, siltumtehnika un mašīnzinības" profesionālā maģistra studiju programmā "Jūras transports".

Vārds, uzvārds Jāzeps Spridzāns.

Datums 2017.gada 10.jūlijs.

Paraksts

